

1

Een warme drab kroop omhoog door mijn slokdarm in de richting van mijn keel, ik kokhalsde en boog me een beetje voorover, mijn ogen dicht. Noor, mijn vriendin van school – we waren acht en zaten allebei in groep 5 – zat naast me op de achterbank van de Peugeot 405. Was het hier nou zo benauwd of lag dat aan mij? Het zweet parelde op mijn voorhoofd.

‘Wat zie je bleek,’ zei Noor bezorgd. Ik deed mijn ogen weer een beetje open, ze boog zich naar me toe. Vijf meiden in de auto, op weg naar een hockeywedstrijd. Uit. Ik had er een hekel aan. Ik had sowieso een hekel aan hockey, ik was er alleen maar op gegaan omdat Noor erop zat. Bijna iedereen zat wel op een sport, ik wilde er niet buiten vallen.

De drab zat nu in mijn mond, ik kokhalsde weer maar kon het niet binnenhouden. De wittige pap golfde over de tas die op mijn schoot stond.

‘Getver!’ Helma, die aan de andere kant naast me zat, schoof met een vies gezicht een stukje bij me vandaan – maar zo kwam het meisje naast haar in de knel.

‘Hé, kijk een beetje uit,’ zei ze chagrijnig terwijl ze terugduwde.

De moeder van Noor zat achter het stuur. Snel wierp ze een blik over haar schouder. ‘Voel je je niet lekker? Wacht, ik stop

even.’ Ze minderde vaart en kwam op de vluchtstrook tot stilstand. Ze draaide zich om op haar stoel. Noor had snel een plastic zak uit haar hockeytas gepakt en aan mij gegeven. Met de zak voor mijn mond zat ik met mijn ogen dicht op de achterbank.

‘Gaat het?’ vroeg de moeder van Noor bezorgd.

Noor antwoordde voor mij. ‘Het gaat zo over, het gebeurt wel vaker, ze kan niet zo goed tegen in de auto zitten.’

Het gebeurde inderdaad telkens weer op de zaterdagen dat we uit speelden. Ik wist niet precies waarom. Ik wist wel dat ik een hekel had aan speelvelden die ik niet kende, kleedkamers met zand vermengd met douchewater op de vloer, de kou, de stank van zweet vermengd met doucheschuim, kranen die alleen maar koud water spuwden, drukke kantines met smerige ranja, ik werd er misselijk van, en regelmatig gaf ik over van de spanning. In de auto al, op weg naar de club waartegen we moesten spelen. Na de wedstrijd was ik altijd bang dat de auto’s zonder mij weer naar Vlijmen zouden vertrekken. Maar ik hield het allemaal voor me, alles waar ik bang voor was, ik verzon liever een normale reden voor dat overgeven, een smoes die iedereen kon begrijpen: de spanning voor de wedstrijd, wagenziekte, of noem nog eens zo’n doodnormaal iets waar je last van kan hebben. Ze begrepen het wel, en ik begon er zelf langzamerhand ook in te geloven.

De moeder van Noor keek me nog steeds aan. Ik moest een verklaring geven, meestal verzon ik er gewoon een. Een die logisch klonk, een die heel normaal was.

‘Ik moest vanochtend warme melk met cornflakes eten,’ zei ik. ‘Daar word ik altijd misselijk van, maar ik moest het eten van mijn vader.’

Ze knikten begrijpend. Natuurlijk ging je dan overgeven als je in de auto zat. Mijn ploeggenoten wreven over mijn rug, gaven me wat water uit een flesje en toen we eindelijk aangekomen wa-

ren op de plaats van bestemming en het veld op gingen, mocht ik de eerste helft op de bank blijven zitten.

Dat was dan wel weer lekker.

Alleen die paniek, dat was toch wel raar.

2

In augustus 1998 kwam de brief en werd ik met mijn neus op de feiten gedrukt. De brief over de introductieweek van de nieuwe opleiding, waarin stond waar ik moest zijn, en wat ik mee moest nemen. Het was nog ver weg, pas over een maand zou het beginnen, maar ik wist dat het onvermijdelijk dichterbij kwam.

Voordat ik havo-examen deed, had een test gedaan. Dat hadden mijn moeder en Ben, haar vriend, geregeld. Ze vonden me wel slim, maar ze begrepen gewoon niet dat ik zoveel moeite had met studeren. Ze wilden weten wat mijn niveau was. Bovendien wist ik ook helemaal niet wat ik nou moest gaan doen, ik was ten slotte pas zestien. ‘Jij bent niet analytisch,’ zei Ben vaak. Het irriteerde me, het voelde alsof ik faalde omdat ik dat niet kon. Analytisch was goed, en ik was het niet.

Uit de test kwam dat ik het beste praktisch bezig kon zijn. En zo’n test loog niet, dus ik kon de uitslag niet anders dan accepteren. Maar natuurlijk baalde ik. Ik dacht eigenlijk dat je alleen maar goed was als je studeerde, en de test wees dus uit dat een studie voor mij gewoon niet zo geschikt was, een wetenschappelijke studie aan een universiteit althans.

Met mijn moeder ging ik naar drie open dagen van drie verschillende opleidingen. De opleiding Boekhandel en Uitgeverij vond ik het leukst, die kon je volgen aan het MIM, het Instituut

voor Media en Informatie Management. Ik hield van lezen. Het MIM was het uiteindelijk geworden. Na de vakantie zou ik beginnen.

De introductieweek duurde vijf dagen. Tijdens die dagen zou ik met mensen die ik totaal niet kende op een camping zitten, in een tent – mijn eigen tent gelukkig -, ergens bij Spaarnwoude. Ik zou vast de jongste zijn daar. De dag van vertrek kwam steeds dichterbij en ik begon me steeds ongeruster te maken.

‘Heb je er wel zin in?’ vroeg Ben.

Ik haalde mijn schouders op. ‘Ik vind het wel spannend,’ zei ik met een trillerig stemmetje. ‘Ik weet alleen gewoon niet precies hoe het gaat, met de trein en zo.’

Ik woonde nog bij mijn moeder en Ben in Vlijmen, het was een hele reis om naar Amsterdam te gaan. Ik was nog nooit alleen met de trein ergens naartoe gegaan. In mijn eentje durfde ik dat helemaal niet, met de trein vanuit Den Bosch naar Amsterdam. Maar daar begon het allemaal. We moesten verzamelen bij station Sloterdijk in Amsterdam.

‘Ik ga wel met je mee met de trein hoor,’ zei Ben. ‘Dan ga ik terug gewoon langs bij mijn broer in Weesp.’

‘Maak er wat van hè,’ zei Ben nadat we in Sloterdijk waren uitgestapt. Hij gaf me een kus, draaide zich om en liep weg naar het perron waarvandaan zijn trein vertrok. Mijn hart klopte bijna uit mijn borst terwijl ik hem stond na te kijken. Opeens draaide hij zich om en liep weer terug, naar me toe.

‘Je treinkaartje,’ zei hij, en hij haalde het uit zijn zak en gaf het aan mij. ‘Dat heb je nodig, voor als ze je op het perron nog controleren.’

Mijn knieën knikten terwijl ik het kaartje aannam, en hij liep snel weg, naar het perron waar de trein naar Weesp al klaarstond.

Vanaf nu was ik echt alleen. Of nou ja, alleen, met ruim honderd anderen, maar die kende ik nog niet. Dus dat voelde eigenlijk wel heel erg alleen. Ik was dagenlang voor de introductieweek zenuwachtig geweest, slapen ging dan niet zo goed, en ik had een backpack vol spullen.

Ik liep naar beneden. De informatiebalie waar ik me in moest schrijven, was in de centrale hal. Ik zag 'm meteen, er stond een niet zo heel lange rij voor. Iedereen praatte en lachte met elkaar. Ik schoof stilletjes aan en vergeleek mijn backpack met die van de anderen. Hij was wel erg groot. Iemand had een gekke pet aan zijn rugzak hangen, een ander had alleen maar een tas bij zich. Daar had ik eigenlijk helemaal niet aan gedacht, om iets leuks of iets grappigs of iets feestelijks mee te nemen. Ik had me alleen maar zenuwachtig gemaakt over of alles wel in de rugzak zou passen. En of hij niet veel te groot zou zijn in vergelijking met de andere. Ik had zo veel mogelijk meegenomen, maar toch nog onbevredigend weinig. Ik kon geen spullen wassen hier, en ik wilde wel elke dag schone kleren aan kunnen doen.

We schoven door en al snel was ik aan de beurt.

Het was al een tijdje geleden dat ik me had ingeschreven voor de introductieweek, maar ik wist zeker dat mijn moeder voor me betaald had, dus toen het meisje achter de balie meldde dat ik op de lijst stond, maar dat er ook aangegeven was dat ik nog niet had betaald verschoot ik meteen van kleur. Ik was nog niet eens begonnen en het ging al mis, net zoals net met dat treinkaartje op het perron. Dat was ook al met een sisser afgelopen.

'Ik weet zeker dat ik betaald heb.' Een kegel van stress blies zich op in mijn maag.

Ze was niet onaardig. 'We maken het wel vaker mee,' zei ze. Ze vroeg wanneer betaald was, en door wie. Ineens realiseerde ik me dat mijn moeder en ik niet dezelfde naam hadden.

'Al een maand geleden,' zei ik. 'Maar mijn moeder heeft niet dezelfde naam als ik.'

Ze knikte. ‘Ik schrijf het op.’ Ze noteerde de naam van mijn moeder. ‘Ze kijken het later wel na. Veel plezier!’ Ze gaf me een informatiemap.

Mijn tas moest ik achterlaten. Met wild kloppend hart liep ik weg, ik zou de trein naar huis kunnen pakken, nú, dan was ik ervan af. Mijn tas was ik in gedachten al kwijt, die zou ik waarschijnlijk nooit meer terugzien. Het meisje dat achter me had gestaan was snel klaar en kwam achter me aan.

‘Wat was dat nou?’ zei ze.

‘Ze dachten dat ik niet betaald had,’ zei ik, mijn stem trilde nog een beetje.

Ze knikte. Ze had een vriendelijk gezicht en zag er heel normaal uit. Een spijkerbroek en een trui.

‘Ik ben Tess,’ zei ze.

‘Claudia.’ We gaven elkaar een hand.

We waren allebei ingedeeld in groep A en we kenden allebei nog helemaal niemand. Behalve dan nu elkaar. Ze leek zich meer op haar gemak te voelen dan ik en ik besloot dan maar te blijven en haar niet meer uit het oog te verliezen. Ze was in ieder geval niet bang, dat zag ik meteen.

3

Ik was altijd bang dat alles mis kon gaan en ook zou gaan. Ik begreep gewoon heel vaak niet wat er gebeurde, alsof het allemaal achter me om beslist en geregeld werd. Ik zie me nog staan, in de gang van ons huis in Vlijmen, vijf jaar, koffertje in mijn hand. Mijn moeder knielde bij me neer en knoopte mijn jas dicht. ‘Het is maar voor even, over een tijdje kom je weer terug.’ Ik keek naar haar gezicht. Ik denk niet dat ik er iets van begreep, ik zag ook vast haar witte gezicht en de donkere kringen onder haar ogen niet. Als je vijf bent weet je niet wat overspannen is. Je kent honger, slaap, spelen, school – uit meer bestaat je leven toch eigenlijk op dat moment niet. Onbehaaglijk was het zeker, maar ik liet niets merken. Ook niet aan mijn moeder, er was vast een reden om me weg te sturen. En ik zou na een tijdje toch ook weer terugkomen. Dat zei ze toch.

Ik zwaaide naar haar toen ik met oom Jan en tante Barbara in de auto wegreed. Julia en Kim, mijn nichtjes, zaten met mij achterin. Twee blonde meisjes met kleurige jurkjes. Julia was zeven jaar ouder dan ik, ze zat al in groep 8, Kim was vier jaar ouder dan ik en zat in groep 6. Mijn koffertje hield ik stevig vast.

‘Dan gaan we thuis eerst eens lekker eten,’ zei tante Barbara, en ze boog zich naar achteren en streek me over mijn wang. Kim zat ongemakkelijk naast me, stuurs keek ze uit het raam.

‘Jij mag op mijn kamer slapen,’ zei Julia trots.

Ik begreep er niets van. Kennelijk had iedereen van tevoren al geweten dat ik zou komen en was er al van alles geregeld. Iedereen behalve ik. Iemand had besloten dat ik naar tante Barbara en oom Jan zou gaan, in Bunschoten, en mijn broertje Rogier naar opa en oma in Hilversum. Weg uit Vlijmen, waar we woonden. Ik keek naar mijn koffertje dat mijn moeder had ingepakt. Toen keek ik weer door de achterraut van de auto. Ons huis was al uit het zicht verdwenen maar over een tijdje kwam ik weer terug, mama had het zelf gezegd.

‘Waar slaap jij dan?’ vroeg ik aan Julia.

‘Ik mag op zolder,’ zei ze.

De eerste twee dagen op de nieuwe school huilde ik alleen maar. De juffrouw was heus wel aardig, maar ik kende haar helemaal niet. En de kinderen waren ook allemaal nieuw. Eigenlijk kende ik dus helemaal niemand, alleen dan Julia en Kim, maar die zaten een paar klassen hoger, dus daar had ik niet zoveel aan. Tante Barbara bracht me weg de eerste dag. ‘Om twaalf uur neemt Julia je mee naar huis,’ zei ze, terwijl ik begon te snikken. ‘Ga maar gewoon op het schoolplein, op het heuveltje in de hoek staan, dan zien jullie elkaar daar.’ En toen ging ze weg, want ze moest op tijd op haar werk zijn. De tranen liepen in stromen over mijn wangen. Ik was volkomen op mezelf teruggeworpen, ik begreep er niets van.

Maar na een paar dagen begon ik me aan te passen, ik wilde gewoon lief zijn en vooral lief gevonden worden. En ik vond de juffrouw lief. Ik kon prima spelen in mijn eentje, en trouwens ook met andere kinderen. Braaf stond ik elke middag op het schoolplein klaar, mijn jas dichtgeknoopt tegen de koude wind, op het heuveltje in de hoek. Zo meteen zou Julia komen, daar zag ik haar al de school uit rennen met haar jas nog los. Ze zwaaide,

en zodra ik haar zag liep ik naar haar toe. Ze gaf me een hand en dan liepen we met z'n tweeën naar huis waar tante Barbara de tafel voor ons gedekt had. Het was maar een paar minuutjes lopen voor we thuis waren, de klaarovers hielpen ons veilig oversteken. Het was net alsof ik al heel lang hier woonde, en heel lang meeat en meesliep en meedeed. Ik speelde met Julia's speelgoed alsof ik dat al jaren deed. Eindeloos kleepte ik haar aankleedpop aan en uit. Je kon er allemaal lapjes overheen leggen, die trok je dan strak en dan had ze weer andere kleren aan. Zulk leuk speelgoed had ik thuis niet.

Het was koud, het waaide en een voor een werden de kinderen door hun ouders opgehaald van school. Ik stond al een tijdje te wachten. Ik dreutelde een beetje heen en weer, niet te ver van het heuveltje in de hoek, het hele plein was ondertussen al leeg. Op mij na. Ik bleef kijken naar de deur van de school, maar er kwam niemand. Niemand. Het werd steeds kouder, en ik kreeg een rare kriebel in mijn keel. Ik voelde iets nats over mijn wang rollen, aan de andere kant ook. 'Mama!' Ik schreeuwde over het lege plein, snikkend stond ik te rillen op het heuveltje, geen mens in de buurt. Ik twijfelde of ik misschien alleen dan maar op weg moest gaan, of ik zelf naar huis zou lopen. De weg kende ik nu ondertussen wel. Maar misschien was er wel helemaal niemand thuis, waren ze allemaal weggegaan en waren ze mij gewoon vergeten. Ik hoorde er tenslotte ook niet echt helemaal bij, ik was hier alleen maar tijdelijk. Straks zou ik aankomen bij een leeg huis. Ik zou helemaal alleen zijn, want iedereen was natuurlijk weg. Ze waren mij vergeten. Het zou donker worden en gaan regenen, en niemand zou me missen, en dan uiteindelijk...

'Claudia!' Iemand achter me riep mijn naam. 'Claudia!' Het was niet Julia, ik keek achterom, daar kwam mijn tante op me af, vanaf de weg liep ze snel het schoolplein op. 'Claudia, ach kind,

sta je hier nog te wachten?’ Ze rende naar me toe. ‘Had ze dat niet gezegd dan?’ Tante Barbara knielde bij me neer en droogde mijn tranen terwijl ik mijn hoofd schudde. Julia kreeg vandaag haar rapport en dat duurde een halfuurtje langer. En zodoende zou ze me een halfuurtje later ophalen. ‘Maar ik ben er ook altijd nog hoor,’ zei ze troostend.

Ik begreep er niets van. Was zij er ook altijd? Maar ik had haar nooit gezien, al die keren met Julia was tante al thuis geweest.

‘Kom, dan gaan we binnen Julia halen.’

Met z’n tweeën liepen we de school weer in en wachtten buiten de klas tot de kinderen uitgelaten met hun rapporten in de hand naar buiten stormden. Ik snikte een beetje na en begreep nog steeds niet helemaal hoe het nou precies zat. Maar toen Julia naar buiten kwam gingen we snel naar huis om te eten en daarna mocht ik de hele middag met haar aankleedpop spelen.

Het klopte, dat het tijdelijk was, want na een maand of twee mocht ik weer naar huis en na twee weken kwam ook Rogier weer thuis. Alsof er niets gebeurd was. Ik ging weer naar mijn oude school alsof ik nooit was weggeweest. Mijn moeder bracht me weg en haalde me op en ik hoefde nooit te wachten totdat ik werd opgehaald, veilig. Als ik dacht aan die keer op de andere school, dat ik gewoon vergeten was, kreeg ik het Spaans benauwd. Het had niet veel gescheeld of ik was gewoon zomaar zoek geraakt, dan had ik mijn ouders misschien wel nooit meer gezien, ik. Ik rilde bij die gedachte. Een gevaar lag in zo’n klein hoekje, dat realiseerde ik me maar al te goed.